

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžk/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3017200123
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3017200123.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej /sudca spravodajca/ a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: Ľ. H., bytom S. XXX/XX, S. T. D. - C., právne zastúpený JUDr. Dušanom Divkom, advokátom so sídlom Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, proti žalovanému: Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Hviezdoslavova 3, Trenčín, za účasti 1) V. N. H., bytom C. XX/XX, S. T. D., právne zastúpený JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín, 2) S. U., bytom C. Y.B. XXX/XX, S. T. D., 3) I. K., bytom C. XX/XX, S. T. D., 4) Slovenský pozemkový fond, so sídlom Budková 36, Bratislava, 5) V. K. Š., bytom N. XX, H., 6) V. I. C., bytom C. R. XXXX/XXX, S. T. D., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TN-OVBP2-2017/004799-002/Ja zo dňa 10.03.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 11S/45/2017-114 zo dňa 18. augusta 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/45/2017-114 zo dňa 18. augusta 2020 z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom, č. k. 11S/45/2017-114 zo dňa 18. augusta 2020, podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TN-OVBP2-2017/004799-002/Ja zo dňa 10.03.2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Mesta Dubnica nad Váhom č. Výst. 31 863/2016-Gá-TS1-A/10 Spis: 2205/2016 zo dňa 28.10.2016 (prvostupňové rozhodnutie) potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím stavebný úrad v stavebnom konaní s ktorým spojil územné konanie § 39a ods. 4 stavebného zákona rozhodol o povolení stavby „Rekonštrukcia rodinného domu“, o jednej bytovej jednotke, prípojka NN, prípojka plynu, prípojka vodovodu, prípojka kanalizácie, na pozemku parc. č. KN-C 68, 73, 74/1 k. ú. C. (zastavané plochy a nádvorcia) a parc. č. KN -C 69 a KN- C 367 k.ú. C. (prípojky IS) stavebníkovi V. N. H., C. XX/XX, S. T. D.. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd poukazom na ust. § 168 ods. 1 S.s.p. tak, že žalovanému a ďalším účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že Mesto Dubnica nad Váhom ako príslušný stavebný úrad podľa § 117 ods. 1 stavebného zákona na žiadosť stavebníka V. N. H. rozhodnutím č. Výst. 31 863/2016-Gá-TS1-A/10 Spis 2205/2016 zo dňa 28.10.2016 podľa § 39a a § 66 stavebného zákona povolilo stavbu „Rekonštrukcia rodinného domu“ o jednej bytovej jednotke - prípojka NN, prípojka

plynu, prípojka vodovodu, prípojka kanalizácie - na pozemku parc. č. KN - C 68, 73, 74/1 kat. územie C. (zastavané plochy a nádvoría) a parc. č. KN - C 69 a KN - C 367 kat. územie C. (prípojky IS). Umiestnenie stavby rodinného domu je prístupné po vlastnom pozemku za jestvujúcim rodinným domom č. XX na pozemku parc. č. KN - C 68 kat. územie C., v odstupe 5,950 m od jestvujúceho objektu č. XXX na parc. č. KN - C 72 kat. územie C., v odstupe 1,0 m od hranice s pozemkom parc. č. KN - C 76 kat. územie C., v odstupe 1,0m od hranice s pozemkom parc. č. KN - C 74/2 (resp. KN - E 31/3 a 31/1) kat. územie C.. Od hranice s pozemkom parc. č. KN - C 65/1 kat. územie C. bude v odstupe 2,0 m. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, žiadajúc zrušenie stavebného povolenia, nakoľko podľa § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. je minimálna vzdialenosť stavby od susedného pozemku 2,0 m, pričom stavebný úrad povolil 1,0 m od parcely KN E č. 32/1 a 1,0 m od parcely KN E č. 31/1, obe zapísané na LV č. XXXX. Ako väčšinového vlastníka týchto parciel ho umiestnenie stavby teraz ako aj v budúcnosti obmedzí v ich riadnom užívaní. Nechápe vydanie takéhoto zvláštného stavebného povolenia za situácie, ak stavebník nestavia na stiesnenej parcele. Žalobca pripomenul, že o názve „Rekonštrukcia rodinného domu“ mu bolo na stavebnom úrade pri nahliadnutí do stavebnej dokumentácie povedané, že architekt si môže stavbu nazvať ako chce a zdá sa mu divné, že v prvostupňovom rozhodnutí už stavebný úrad argumentuje možnosťou rekonštrukcie bývalých stavieb. Nevie, aký objekt má byť zachovaný a rekonštruovaný, ak stavebník dostal povolenie na zbúranie objektu pri rodinnom dome. Žalobca v odvolaní upozornil, že na Okresnom úrade Ilava, katastrálny odbor, prebieha konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte sp. zn. X 14/2016, ktoré sa týka parcely KN C č. 74/1, zapísanej na LV č. XXXX. Uvedená parcela je zablokovaná až do skončenia administratívneho konania, pričom ak na uvedenej parcele má stavebník záujem stavať, nemôže mu byť stavebné povolenie vydané. K zamietnutej námietke podľa § 137 Občianskeho zákonníka poznamenal, že išlo o námietku podľa ustanovenia § 137 stavebného zákona, podľa ktorého ak nedôjde k dohode medzi účastníkmi, odkáže ich stavebný úrad na súd alebo iný príslušný orgán a konanie preruší. Žalovaný rozhodnutím č. OU-TN-OVBP2-2017/004799-002/Ja zo dňa 10.03.2017 odvolanie žalobcu podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Osvojil si skutkové zistenia prvostupňového správneho orgánu ako aj právne posúdenie veci, vrátane vypořádania sa s námietkami, ktoré žalobca vzniesol v rámci stavebného konania. Zdôraznil, že pozemky, na ktorých má byť umiestnená povoľovaná stavba, sa nachádzajú vo vlastníctve stavebníka. Umiestnením stavby nebude trvalo obmedzené užívanie susedných pozemkov na určený účel, v protifaľhej časti steny stavby nie sú navrhované okná obytných miestností. Odstupmi od susedných pozemkov nebudú obmedzené zákonné práva odvolateľa. Ku konaniu vedenému na Okresnom úrade Ilava, katastrálnom odbore pod sp. zn. X 14/2016 žalovaný uviedol, že návrh žalobcu bol uvedeným úradom zamietnutý, odvolací orgán rozhodnutie potvrdil, pričom rozhodnutie odvolacieho orgánu nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2017. Prekážka na vydanie stavebného povolenia preto nie je zo žalobcom tvrdeného dôvodu daná.

3. Nad rámec obsahu administratívneho spisu, v nadväznosti na jednu zo žalobných námietok žalobcu, správny súd v súvislosti s preskúmaným administratívnym konaním poukazuje aj zistenia z konania vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 4Co/112/2018, z ktorého vyplýva, že Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 20C/147/2016-93 zo dňa 19.01.2018 určil, že žalovaný I. I.O. je podielový spoluvlastník spoluvlastníckeho podielu 1/24 pod por. č. 21, zapísaného na V. N. H., a to v nehnuteľnostiach pozemku parc. č. KNC 71 zastavané plochy a nádvoría vo výmere 51 m², parc. č. KNC 72 zastavané plochy a nádvoría vo výmere 24 m², rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na pozemku parc. č. KNC 71, rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na pozemku parc. č. KNC 72, zapísaných na LV č. XXXX katastrálne územie C.. Na odvolanie jedného zo žalovaných Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 4Co/112/2018-113 zo dňa 30.05.2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 58 ods. 2, § 62 ods. 1, § 137 ods. 1,2,3,4, § 140 ako i v intenciách vyhlášky č. 532/2002 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 6 ods. 1,2,3,4,5,6 postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v prvej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

5. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nedodržania minimálnych odstupových vzdialeností medzi stavbami poukázal na to, že vzhľadom na špecifická

prejednávanej veci, keď aj sám žalobca v správnej žalobe uvádza, že „sa nejedná o vzdialenosť medzi rodinnými domami, ktoré sa v danom mieste nenachádzajú,“ je možné tu uplatniť ustanovenie § 6 ods. 2 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. Stavebný úrad sa námietkou žalobcu riadne zaoberal. Keďže pozemky v spoluvlastníctve žalobcu v kat. území C. (parc. č. KNE 31/1 a parc. č. KNE 32/1), ktoré susedia s povolenou stavbou a pozemkom, na ktorom má byť postavená, sú podľa evidencie katastra nehnuteľností vedené (druh pozemku) ako záhrada, resp. ako orná pôda, bolo by možné vzdialenosť od hranice pozemkov znížiť až na 0,0 m, t.j. osadiť stavbu na hranici pozemku. Aktuálna vzdialenosť od hranice pozemkov v spoluvlastníctve žalobcu je 1,0 m, čo je vzdialenosť v medziach príslušného ustanovenia vzhľadom na pomery na mieste stavby. Pri tejto námietke považoval krajský súd za potrebné uviesť, že okrem poukazu na nedodržanie ustanovení vyhlášky č. 532/2002 Z.z. žalobca neuviedol nič konkrétne, ako by malo alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu alebo porušeniu výkonu jeho vlastníckych práv ako susediaceho vlastníka. Ustanovenia § 6 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. sa použijú len pri posudzovaní vzájomných odstupov vo vzťahu k už existujúcim stavbám rodinných domov, keď sa každá zo stavieb nachádza na pozemku iného vlastníka. Pokiaľ na susednom pozemku stavba rodinného domu nie je, ani v danom čase nebeží územné konanie týkajúce sa budúceho zastavania susedného pozemku, stavebný úrad pri svojom rozhodovaní nie je viazaný odstupovými vzdialenosťami stanovenými v § 6 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. Je pritom irelevantné, že v budúcnosti by eventuálne na pozemku žalobcu mohol byť rodinný dom postavený. Krajský súd doplnil, že použitý tvar slovesa „určený“ (participium perfekta pasíva slovesa určiť), poukazujúci na dej v minulosti už ukončený, tu je potrebné interpretovať tak, že ak sa má zohľadniť „určený účel“ užívania susedného pozemku, tak je to ten účel, ktorý je správnym orgánom a účastníkom konania v čase správneho konania aspoň na úrovni územného rozhodnutia už známy alebo vyplýva z kategorizácie druhu pozemku podľa evidencie v katastri nehnuteľností. Z gramatického ani systematického výkladu uvedeného ustanovenia nemožno odvodiť, že by správne orgány pro futuro mali povinnosť zohľadňovať akékoľvek možné (hypotetické) variácie prejavov vôle vlastníkov susediacich pozemkov pri nakladaní so svojimi pozemkami, ku ktorým by eventuálne v bližšie neurčenej budúcnosti mohli dospieť.

6. Vo vzťahu k ďalšej žalobnej námietke nepreukázania vlastníctva k pozemku parc. č. KNC 74/2, na ktorú nie je založený list vlastníctva, dal krajský súd do pozornosti, že uvedeného pozemku sa stavba netýka, keďže stavba bola povolená na pozemkoch parc. č. KNC 68, 69, 73 a 74/1.

7. K námietke, že stavebné povolenie bolo vydané na rekonštrukciu stavby, avšak v skutočnosti sa jedná o úplne novú stavbu, krajský súd nepovažoval za relevantnú, napriek tomu sa ňou stavebný úrad zaoberal, keď poukázal na pôvodný zámer stavebníka, od ktorého sa odvíjal názov stavby. Avšak pre zlý technický stav jestvujúcich budov bolo rozhodnuté o ich odstránení a vybudovaní novej stavby. Krajský súd doplnil, že medzi názvom stavby realizovanej stavebníkom a právnym režimom jej uskutočňovania nie je možné vyvodiť príčinnú súvislosť. Dôležité sú konkrétne podmienky uskutočnenia stavby stanovené stavebným úradom, ktorých splnenie je potrebné posudzovať.

8. Čo sa týka námietky, že stavebný úrad nebral do úvahy žalobcove pripomienky (námietky) podľa § 137 stavebného zákona a nezaoberal sa nimi, krajský súd pripomenul, že žalobca túto časť svojho námietkového spektra prezentoval slovami „chcem aj namietať podľa § 137 Občianskeho zákona“, avšak námietku bližšie nešpecifikoval. Žalobca na konaní nevedel uviesť dôvod námietky. Stavebný úrad aj žalovaný sa touto námietkou zaoberali. Žalobca až neskôr doplnil, že mal záujem namietať podľa § 137 stavebného zákona, avšak taktiež bez bližšej konkretizácie. Keďže stavba bola povolená na pozemkoch parc. č. KNC 68, 69, 73 a 74/1 kaz. územia C., nie je možné nesúhlas žalobcu s nedodržaním odstupových vzdialeností od jeho pozemkov parc. č. KNE 32/1 a parc. č. 31/1, ani jeho námietky súvisiace s konaním vedeným na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 20C/147/2016, ktoré malo vplyv na vlastníctvo k pozemkom parc. č. KNC 71 a 72 v katastrálnom území C., vyhodnotiť ako také, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, a ktoré súčasne prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci.

9. K námietke nesúlady medzi aktuálnym právnym stavom a stavom, ktorý vyplýva zo znaleckého posudku č. 14/2016 znalkyne V. V. H., ktorá určila, že pozemok registra KNE parc. č. 31/1, v súčasnosti evidovaný na LV č. XXXX ako záhrada o výmere 76 m², tvorí v skutočnosti 79 m², a to časť z pozemku KNC parc. č. 76, časť z pozemku KNC parc. č. 74/2 a časť vo výmere 7 m² z pozemku KNC parc. č. 74/1, krajský súd uviedol, že aj touto námietkou sa žalovaný riadne zaoberal. V čase stavebného konania neprebiehala žiadne konanie o určenie vlastníckeho práva k tým pozemkom, na

ktorých bola povolená stavba. Prebehlo len katastrálne konanie, predmetom ktorého bol návrh žalobcu na opravu chýb v katastrálnom operáte, avšak návrhy žalobcu boli zamietnuté. Uvedenou skutočnosťou sa zaoberal aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí. Rozhodnutie odvolacieho orgánu katastra nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2017, čím je žalobcom otvorenú spornú otázku potrebné považovať pre potreby preskúmaného stavebného konania za vyriešenú. Ani námietku prebiehajúceho konania o určení vlastníctva nebolo možné považovať za relevantnú. Až po podaní správnej žaloby rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 20C/147/2016 zo dňa 19.01.2018, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4Co/112/2018 zo dňa 30.05.2019, bolo určené vlastníctvo k parc. č. 71 a parc. č. 72, ako aj rodinným domom na týchto parcelách súp. č. XXX a súp. č. XXX. Keďže však stavba sa realizuje na pozemkoch parc. č. KNC 68, 69, 73 a 74/1 v katastrálnom území C., citované súdne rozhodnutia nemenia v neprospech stavebníka vlastnícke práva k pozemkom, na ktorých sa má stavba realizovať.

10. Námietka, že v budúcnosti sa žalobca na podklade záverov znaleckého posudku č. 14/2016 znalkyne V. V. H. bude domáhať určenia vlastníckeho práva k niektorým nehnuteľnostiam, je irelevantná, nakoľko správne orgány vychádzajú zo skutkového a právneho stavu v čase rozhodnutia a správnymi orgánmi ustálený skutkový stav je tiež záväzným východiskom pre správny súd pri súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy. Ešte nerealizované právne alebo procesné úkony žalobcu preto na stavebné konanie nemohli mať žiadny vplyv a nie je možné na ne prihliadnuť ani v štádiu súdneho prieskumu správnou žalobou napadnutého rozhodnutia.

11. S poukazom na uvedené správny súd dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná a preto ju podľa § 190 S.s.p. zamietol.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku krajského súdu

12. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 440 ods. 1 písm. g) S.s.p/. Navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalobca zastával názor, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v žalobnom návrhu. Za najpodstatnejšie považoval žalobca uplatnenie občianskoprávnej námietky v stavebnom konaní v zmysle § 137 zák.č. 50/1976 Zb., kde uviedol, stavba sa uskutočňuje na pozemku, ktorý nemôže byť vo vlastníctve stavebníka, keď stavebné povolenie bolo vydané na rekonštrukciu rodinného domu, pričom ide o novú stavbu - drevostavbu na prac. KNC 68,69,73 a 74/1. Žalobca ako spoluvlastník parc. KNE 31/1 záhrady o výmere 76m² k.ú. C., kde vlastní 9/12, že stavba stavebníka zasahuje do tejto parcely. Na základe vypracovaného znaleckého posudku V. V. H. pod č. 14/16 zo dňa 25.07.2016 je v závere uvedené, že parc. EKN 31/1 o výmere 79m² je totožná v časti A s parc. CKN 76 o výmere 79m², 13m² ako časť B nachádzajúca sa na parc. CKN 74/2 a najmä časť C o výmere 7m² nachádzajúcej sa na parc. CKN 74/1. Jedná sa o duplicitné vlastníctvo, ktoré musí v občianskom súdnom konaní vyriešiť súd. Poukázal na to, že dňa 09.1.2019 podal žalobu o ochranu jeho vlastníckeho práva k parc. EKN 31/1 na Okresný súd Trenčín vedená pod č.k. 23C/1/2019, doteraz právoplatne neskončená. Uvedenú skutočnosť považuje za rozhodujúcu k tomu, aby stavebné povolenie nebolo stavebníkovi vydané.

14. Druhá skutočnosť spočívala v tom, že sa jedná o drevostavbu a z hľadiska požiarnej ochrany nebol vypracovaný projekt požiarnej ochrany, ktorý je podľa názoru žalobcu k uvedenej stavbe potrebný, keďže sa nejedná o jednoduchú stavbu. Vyhláška č. 532/2002 v ust. § 6 ustanovuje odstupy rodinných domov, ktoré nesmú byť postavené bližšie ako 2m od hranice pozemku. Protipožiarny projekt slúži na ochranu a zdravie osôb, majetku, zvierat, na zabezpečenie bezpečnej evakuácie pri požiari, ako aj pri zdolávaní požiaru. Žalobca uzavrel, že ako sused vzniesol občiansko - právnu námietku s tým, že pod časťou tohto rodinného domu V. H. má vlastnícke právo, ktorého ochrany sa domáha na civilnom súde.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanej kasačnej sťažnosti žalobcu zo dňa 30.11.2020 sa plne stotožnil s právnym názorom krajského súdu, pridriavajúc sa svojho vyjadrenia k žalobe zo dňa 02.06.2017. Navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

IV.

Vyjadrenie ďalších účastníkov ku kasačnej sťažnosti žalobcu

15. Zúčastnená osoba na konaní v 1 rade sa ku kasačnej sťažnosti vyjadrila vo svojom podaní zo dňa 26.11.2020, v ktorom sa s tvrdeniami žalobcu nestotožnila. Podľa jeho názoru sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Uviedol, že žalobca mal dostatok priestoru, aby svoju námietku vznesenú podľa ust. § 137 Občianskeho zákonníka dostatočne špecifikoval. Až následne počas súdneho preskúmacieho konania túto svoju námietku precizuje, uvádza ďalšie skutočnosti, ku ktorým žiada, aby sa s nimi správne orgány ako i súd vysporadúvali ex post, po vydaní správnych rozhodnutí. Taktiež námietku žalobcu o nevypracovaní projektu požiarnej ochrany považoval za irelevantnú, keďže v súlade s ust. § 441 S.s.p. nie je možné v kasačnom konaní uplatňovať nové skutočnosti. Kasačnú sťažnosť navrhol ako nedôvodnú zamietnuť.

V.

Konanie pred kasačným súdom

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 1. januára 2021 a na základe zák. č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

17. Podľa ust. § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021.

18. Podľa ust. § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

19. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

20. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/45/2017-114 zo dňa 18. augusta 2020, ktorým krajský súd žalobu žalobcu zamietol.

21. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu.

22. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. OU-TN-OVBP2-2017/004799-002/Ja zo dňa 10.03.2017, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Mesta Dubnica nad Váhom č. Výst. 31 863/2016-Gá-TS1-A/10 Spis: 2205/2016 zo dňa 28.10.2016 potvrdil.

23. Mesto Dubnica nad Váhom ako prvostupňový správny orgán svojim rozhodnutím č. Výst. 31 863/2016-Gá-TS1-A/10 Spis: 2205/2016 zo dňa 28.10.2016 rozhodol o povolení stavby „Rekonštrukcia rodinného domu“, o jednej bytovej jednotke, prípojka NN, prípojka plynu, prípojka vodovodu, prípojka kanalizácie, na pozemku parc. č. KN-C 68, 73, 74/1 k. ú. C. (zastavané plochy a nádvorja) a parc. č. KN-C 69 a KN-C 367 k.ú. C. (prípojky IS) stavebníkovi V.. N. H.Y., C. XX/XX, S. T. D..

24. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších čŕt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 S.s.p.). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 S.s.p.). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 S.s.p.). Správnou žalobu sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 S.s.p.). Správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

25. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov, postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na ust. § 461 S.s.p. dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

VI.

Právne posúdenie kasačným súdom

26. Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

27. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

28. V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka náleзов a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka náleзов a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98“ (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka náleзов

a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750). Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

29. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

30. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

31. Podľa ust. § 61 ods. 1 zák.č. 50/1976 Zb o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada. Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie úplná.

32. Podľa ust. § 135 ods. 1 S.s.p. na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

33. Žalobca vo svojej kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho tvrdeniami uvedenými v žalobnom návrhu, pričom za najpodstatnejšie považoval uplatnenie občianskoprávnej námietky v stavebnom konaní v zmysle ust. § 137 Stavebného zákona, keď uviedol, že uvedená stavba sa uskutočňuje na pozemku, ktorý nemôže byť vo vlastníctve stavebníka, nakoľko stavba zasahuje do parcely KNE 31/1, kde žalobca vlastní podiel 9/12 a na základe znaleckého posudku vypracovaného V. V. H. č. 14/16 zo dňa 25.7.2016 je zrejmé, že parc. EKN 31/1 o výmere 79m² je totožná v časti A s parc. CKN 76 o výmere 79m², 13m² ako časť B nachádzajúcej sa na parc. CKN 74/2 a najmä časť C o výmere 7m² nachádzajúcej sa na parc. CKN 74/1. Spornú otázku duplicitného vlastníctva je oprávnený riešiť v občianskoprávnom konaní súd.

34. Najvyšší správny súd sa pri prieskume rozhodnutia krajského súdu najmä zameril na posúdenie, či sa krajský súd vysporiadal so žalobnými námietkami žalobcu a to najmä s ohľadom na jeho kasačnú námietku týkajúcu sa ním uplatnenej občianskoprávnej námietky v stavebnom konaní.

35. Podľa názoru kasačného súdu krajský súd sa v predmetnej veci náležite vysporiadal s podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v jeho žalobe, kde ich jasným spôsobom vyhodnotil a následne uviedol, na základe akej právnej úvahy, podloženej ustanoveniami právnych predpisov, dospel k záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného. Kasačný súd mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu spĺňa zákonné podmienky ustanovené v § 139 ods. 2 S.s.p. z uvedeného dôvodu vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú. Skutočnosť, že rozhodnutia, či už žalovaného alebo krajského súdu, nie sú odôvodnené podľa predstáv žalobcu, nemožno považovať za porušenie jeho práv, ak sú založené na správnych logických a odborných úsudkoch a argumentoch a sú vydané v súlade so zákonom, čo v prejednávanej príhode splnené bolo.

36. Zo skutkových okolností daného prípadu bolo zrejmé, že stavebný úrad oznámil účastníkom konania začatie stavebného konania na stavbu „Rekonštrukcia rodinného domu“ ktoré spojil s územným konaním podľa ust. § 39a ods. 4 Stavebného zákona a zároveň nariadil ústne pojednávanie na 18.10.2016 pričom účastníkov konania a dotknuté orgány upovedomil o skutočnosti, že svoje pripomienky a námietky ku

stavbe môžu uplatniť najneskôr na tomto pojednávaní, inak na ne nebude stavebný úrad prihliadať. Žalobcovi bolo uvedené oznámenie doručené dňa 23.09.2016. Na ústnom pojednaní vzniesol žalobca o.i. námietku „chcem aj namietat' podľa § 137 Občianskeho zákonníka“. Ako vyplýva z rozhodnutia prvostupňového orgánu zo dňa 28.10.2016, ten sa s uvedenou námietkou zaoberal, pričom nebolo jasné v čom táto námietka spočívala, keďže ust. § 137 Občianskeho zákonníka upravuje podielové spoluvlastníctvo. Žalobca ako účastník konania námietku nešpecifikoval a na konaní nevedel udať jej dôvod, preto túto námietku považoval stavebný úrad za bezpredmetnú a túto zamietol. Obdobne neopodstatnene vyhodnotil túto námietku v odôvodnení svojho rozhodnutia aj žalovaný.

37. Nepochybne v konaniach upravených v stavebnom zákone sa môžu vyskytnúť tzv. občianskoprávne a iné námietky, o ktorých prináleží rozhodovať súdu. Podľa ust. § 137 ods. 1 citovaného zákona, Stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci. Účelom tohto ustanovenia je o.i. chrániť vlastnícke a užívacie práva oprávnených subjektov - t.j. vlastníkov pozemkov a osôb, ktoré majú užívacie práva k týmto pozemkom. Vychádzajúc zo skutkových okolností prejednávanej veci v nadväznosti na uplatnenú občiansko právnu námietku žalobcu v stavebnom konaní kasačný súd poukazuje na bod 40 odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu z ktorého je zrejmé, že krajský súd sa zaoberal aj žalobcom namietanou skutočnosťou, že stavebný úrad nebral do úvahy jeho pripomienky (námietky) podľa ust. § 137 stavebného zákona. S právnym posúdením zo strany krajského súdu sa kasačný súd plne stotožňuje, pričom pre doplnenie považuje za potrebné uviesť, že stavebné konanie je ovládané koncentračnou zásadou, čo znamená, že účastníci konania sú oprávnení predkladať svoje námietky a pripomienky najneskôr v lehote určenej stavebným úradom. Tak ako už aj krajský súd konštatoval, žalobca v stavebnom konaní síce uplatnil aj námietku, ktorú prezentoval slovami „chcem aj namietat' podľa ust. § 137 Občianskeho zákonníka“ túto však bližšie nevedel špecifikovať. Stavebný úrad ako aj žalovaný sa s uvedenou námietkou v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadali. Je povinnosťou stavebného úradu v konaní vysporiadať sa vo svojom rozhodnutí so vnesenými námietkami a pripomienkami, čomu predchádza dôsledné vyhodnocovanie charakteru týchto námietok, či ide skutočne o občianskoprávne námietky alebo námietky územno-technického, prípadne stavebno - technického charakteru čo je však podmienené ich dostatočnou jasnosťou a určitosťou. Nemožno totiž od správneho orgánu spravodlivo požadovať, aby nahrádzal prejav vôle alebo predpokladal vôľu oprávneného subjektu - účastníka konania. V danom prípade mal žalobca dostatočný časový priestor (minimálne od 23.09.2016, kedy mu bolo doručené oznámenie o nariadení ústneho pojednávania na deň 18.10.2016 až do konania ústneho pojednávania) na to, aby si svoje prípadné námietky a pripomienky vopred formuloval. V tejto súvislosti nemožno opomenúť rímsko-právnu zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Vzhľadom na charakter koncentračnej zásady nie je možné všeobecnú námietku, po uplynutí lehoty na podávanie týchto námietok ďalej rozvíjať a špecifikovať, tak ako sa o to snažil v konaní žalobca.

38. Napriek vyššie uvedenému krajský súd pri prieskume zákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí zobral na zreteľ žalobcom namietané skutočnosti, pričom tieto vyhodnotil ako nemajúce vplyv k vlastníckym alebo iným právam k pozemkom a stavbám, a ktoré by prekračovali rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci. Krajský súd poukázal na to, že konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte na podnet žalobcu bolo zamietnuté, pričom toto konanie je právoplatné skončené a tým pádom spornú otázku považuje za vyriešenú. Taktiež ani určenie vlastníctva k parc. č. 71 a 72 ako aj rodinným domom na týchto parcelách súp. č. XXX a XXX v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 20C/147/2016, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/112/2018 nemá vo vzťahu vlastníckemu právu k pozemkom na ktorých sa stavba realizuje vplyv v neprospech stavebníka.

39. Konanie vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 23C/1/2019, na ktoré žalobca vo svojej kasačnej sťažnosti poukazuje nemá taktiež, podľa názoru kasačného súdu, vplyv na právne závery ku ktorým dospel krajský súd pri prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nakoľko ten pri prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného vychádzal zo skutkového a právneho stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania správneho orgánu zavŕšeného vydaním právoplatného rozhodnutia.

40. Ďalšia skutočnosť na ktorú žalobca poukazoval vo svojej kasačnej sťažnosti je, že nebol na danú stavbu vypracovaný projekt požiarnej ochrany. Túto skutočnosť však žalobca vo svojej žalobe nenamietal, preto sa ani krajský súd s uvedeným v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal, keďže bol viazaný rozsahom žaloby. V správnom súdnom konaní môže žalobca žalobné dôvody rozširovať len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu. Uvedené sa vzťahuje aj na kasačné konanie, kde nie je poukazom na ust. § 441 S.s.p. možné uvádzať nové skutočnosti. Vzhľadom na uvedené sa kasačný súd s uvedenou námietkou žalobcu nezaoberal.

41. Z dôvodov uvedených vyššie kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú postupom podľa ust. § 461 S.s.p zamietol.

42. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S.s.p.) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 168 S.s.p.) Zúčastneným osobám na konaní náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že im žiadne plnením uloženej povinnosti súdom nevznikli (§ 169 S.s.p.)

43. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.